

İŞÇİ SINIFLARI ENTERNASYONALİST DEĞİL, MİLLİYETÇİDİR

17 Nisan 2024

Yıldırım Koç

1 Mayıs, "işçi sınıflarının uluslararası düzeyde birlik, dayanışma ve mücadele günü"dür. Bu yıl da 1 Mayıs yaklaştığında işçi sınıfı enternasyonalizmine ilişkin görüşler, açıklamalar, çağrılar gündeme gelecek. 1976, 1977 ve 1978 yıllarında Taksim'deki 1 Mayıs kutlamalarına, daha sonraki yıllarda da çok sayıda 1 Mayıs mitingine katılmış biri olarak, 1 Mayıs kutlamalarının gerçekten enternasyonalist bir etkinlik olup olmadığını sorgulamak gerektiğini düşünüyorum.

"Enternasyonalizm," "kader ve mücadele birliği"dir.

Karl Marx ve Friedrich Engels'in 1848 yılı Şubat ayında yayımladıkları *Komünist Manifesto* veya *Komünist Partisi Manifestosu*, "Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri bir şeyleri yoktur. Kazanacakları bir dünya vardır. Bütün ülkelerin proleterleri, birleşin!" cümleleriyle biter.

Marx ve Engels, bu çağrılarında, işçilere, "birbirinize yardım edin, birbirinizle dayanışma içinde olun, işbirliği yapın!" demiyordu; "birleşin!" diyordu; "kader birliği yapın", diyordu.

Bu çağrının üzerinden 176 yıl, İkinci Enternasyonal'in 1 Mayıs kutlamaları kararının üzerinden 135 yıl geçti.

İşçi sınıfları o günden günümüzde enternasyonalist bir tavır gösterdi, birleşti, bu doğrultuda bir mücadele verdi mi?

Sorulması gereken soru, "işçi sınıfları enternasyonalist olmalı mı, olmamalı mı?" değildir.

Sorulması gereken soru, "işçi sınıfları enternasyonalist midir, milliyetçi mi?" olmalıdır.

Sosyalistler, nihai olarak sınıfsız ve sömürsüz bir dünyayı ve enternasyonalizmi savunur. Peki, sosyalist devletler dış politikalarını belirlerken, tüm insanlığın veya işçi sınıflarının enternasyonalist düzeyde birliğinin sağlanması ve korunmasını mı temel aldı; yoksa kendi devletlerinin çıkarları doğrultusunda politikalar mı izledi?

1889 yılında kurulan İkinci Enternasyonal ve 1919 yılında kurulan Üçüncü Enternasyonal gerçekten işçi sınıfının uluslararası düzeydeki birliği ve ortak mücadelesinin araçları mıydı? Yoksa İkinci Enternasyonal emperyalist ülkelerin sosyalistlerinin birlikteliği miydi? Üçüncü Enternasyonal de Sovyetler Birliği dış politikasının bir aracı mıydı?

Beğenin, beğenmeyin, işçi sınıfları enternasyonalist değil, milliyetçidir.

"İşçi sınıfı" dediğimde, gerçekten işçi sınıfını kastediyorum. Yoksa kendisini "işçi sınıfının öncüsü ve temsilcisi" gören ve ilan eden, kerameti kendinden menkul siyasal yapıları değil. Örneğin, Türkiye'de sayıları 22-23 milyonu aşan işçileri ve memurları kastediyorum.

Emperyalist ülkelerin işçi sınıfları, kendi devletlerinin emperyalist politikalarını hep desteklediler; birçok durumda, kendi sermayedar sınıflarıyla birlikte davrandılar.

Az gelişmiş ülkelerin işçi sınıfları da bundan çok farklı bir tavır takınmadı.

İşçi sınıfının desteğini almak ve hele ona siyasi alanda öncülük etmek isteyenler de bu gerçeği içselleştirmeli ve bu anlayışla hareket etmelidir. Yoksa, en iyi ihtimalle, koca işçi sınıfı içinde çok çok az sayıda işçinin güvenini kazanabilirler.

Emperyalist ülkelerde işçi sınıfları devletler arasındaki her çatışmada milliyetçi ve hatta şovenist ve bazen ırkçı bir tavır benimsedi ve devletlerinin yanında yer aldı. Emperyalist ülkelerin işçi sınıfları, sömürge ve yarı-sömürgelerden aktarılan ekonomik artığın bir bölümünden yararlandı ve bu ülkelerin halklarına yönelik düşmanca politikaları onayladı ve hatta bu baskılarda rol üstlendi.

Az gelişmiş ülkelerin işçi sınıfları da özellikle emperyalizme karşı mücadelede milli devleti ve milliyetçiliği savundu.

Uluslararası sendikal örgütlerin de, işçi sınıfı enternasyonalizmiyle uzaktan yakından en küçük bir ilişkisi yoktur. Bu örgütler esasında "sendika emperyalizmi" olarak nitelendirilen bir anlayış ve uygulamanın araçlarıdır.

Bu yıl da 1 Mayıs'ta yine bol bol işçi sınıfı enternasyonalizminden söz edilecek.

Ben 1 Mayıs'ı, işçi sınıfının uluslararası düzeyde birlik, mücadele ve dayanışma günü veya enternasyonalizm olarak değil de, işçi sınıfının kendi ülkesinin sermayedar sınıfına ve siyasi iktidara karşı bir gövde gösterisi günü olarak görme eğilimindeyim.